

Nowe stanowiska *Draba dubia* Suter oraz kilku innych roślin w Tatrach

Einige neue Standorte von Draba dubia Suter und einiger anderer Blütenpflanzen in der Hohen Tatra

Napisał

Józef Mądalski

(Wpłynęło do redakcji 12 września 1938 — Eingegangen am 12. September 1938)

Podeczas odbytej b. r. wycieczki w Tatry Zachodnie i Wysokie udało mi się odkryć kilka nowych stanowisk roślin w czym jedną roślinę nową dla dzisiejszego obszaru Polski. Jest nią:

1. *Draba dubia* Suter var. *angustata* (Zapał.) O. E. Schulz. Rzadka ta roślina znana była jedynie ze strony słowackiej, gdzie zbierano ją w Bielskich Tatrach na Szalonym Wierchu (Huljak, Kuegler), na Bujaczym (Nyárády E. G.) i Holicy (Kotula, Krupa), a także w Dolinie Wielickiej (A. W. Scherfel) (6) i w Dolinie Zimnej Wody (2). Prócz tych stanowisk dodaje Györffy (2) jeszcze jedno odkryte przez siebie na stromych białych skałach Płaczliwej Skały opadających ku Zadnim Koperszadom na wys. 1800—20 m.

Odkryte przeze mnie stanowisko znajduje się na wys. 1790 m w szczelinach skał granitowych opadających stromo ku Czarnemu Stawowi nad Morskim Okiem na zachodnich stokach przełęczy między Żabim Szczytem Wyżnim a Żabim Szczytem Niżnim. Rośnie ona tu w towarzystwie następujących roślin: *Salix reticulata* L., *Silene acaulis* L. ssp. *pannonica* Vierh., *Ranunculus alpestris* L., *Campanula Kladniana* Schur, *Carex sempervirens* Vill., *Leontodon pseudotaraxaci* Schur, *Saxifraga aizoides* L. i *S. androsacea* L. Nieco poniżej w murawach rośnie *Callianthemum rutaefolium* Rehb.

2. *Draba carinthiaca* Hoppe. — Według Györffy'ego (2) rośnie na Jatkach Zadnich pod Kozią Grota (Gemsenhöhle) na wa-

piennych ścianach skalnych o południowej wystawie oraz na Płaczliwej Skale na wys. 1820 m. Stanowisko znalezione przeze mnie znajduje się tuż za granicą Polski po słowackiej stronie na skałach o wystawie południowo-wschodniej nad Raczkowymi Stawami pod przełęczą między Kończystą a Jarząbeczym Wierchem na wys. 1990 m. Tu też odnalazłem podaną już z tych stron, bo z nad Stawów Raczkowych (5).

3. *Artemisia petrosa* (Baumg.) Jan. na sąsiednich skałach na wys. 1995 m w niewielkiej ilości egzemplarzy na trudno dostępnych półkach skalnych.

4. *Pinus silvestris* L. — Najwyższe stanowisko sosny było podane przez Fekete i Blattny'ego z Ziegenstein na 1465 m (1). Podczas wycieczki na Bobrowiec zanotowałem na grzbiecie wschodnim biegnącym ku Mnichom Chochołowskim wśród niewielkiego płatu niskiej kosówki jeden dobrze się rozwijający okaz sosny około 1,5 m wysoki. Jest to prawdopodobnie najwyższe dotąd w Tatrach notowane stanowisko, bo leżące na 1570 m, na wapieniu.

5. *Juncus squarrosus* L. — Pojedyncze okazy, najwidoczniej zawleczone, nad potokiem płynącym spod Przełęczy Bobrowieckiej na Polanę Chochołowską na wys. 1160—80 m. Najwyższe jego stanowiska znane były z Mihulecza 931 m (4) i „medzi Borami pod Brestovom” 980 m (3).

Na Przełęczy Bobrowieckiej na wysokości 1360 m znajduje się małe źródlisko, gdzie rosną następujące gatunki:

6. *Juncus alpinus* Vill. — najwyższe znane stanowisko podał Kotula (4, str. 69) z Doliny Jamnickiej na wys. 1146 m.

7. *Blysmus compressus* Panz. — znany dotychczas z wys. 1351 m na stoku Ścienki (4, str. 89).

8. *Heleocharis pauciflora* (Ligthf.) Lk. — najwyższej dotychczas na Białem pod Giewontem 919 m (4, str. 89).

9. *Sagina nodosa* Fenzl. — dotychczas w Dolinie Chochołowskiej na 943 m (4, str. 86).

W towarzystwie tych czterech wyżej wymienionych roślin rośnie też *Carex Oederi* Retz., która tu osiąga najwyższe stanowisko dla Tatr Zachodnich (na Łysankach [4, str. 52] rośnie o 15 m wyżej).

10. *Carum Carvi* L. notowałem na południowo-zachodnim stoku Żaru wśród rzadkiego lasu świerkowego na wys. 1430 m. Jest to najwyższe stanowisko tej rośliny niżowej w Tatrach Zachodnich.

Z Instytutu Systematyki i Morfologii Roślin Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie.

Literatura

1. Fekete L. u. Blattny T., Die Verbreitung der forstlich wichtigen Bäume und Sträucher im ungarischen Staate. 1914, str. 229.
2. Györffy I., Fragmenta phytoclorologica montium Tatraensium. XXI—XXXIX. Mag. Bot. Lapok XXV (1926), str. 65.
3. Klika J., Přispěvek k'floristickému poznání Liptovských holi. Věda Přírodní 16, č. 9—10, str. 286.
4. Kotula B., Rozmieszczenie roślin naczyniowych w Tatrach. Kraków 1889—90.
5. Sagorski E. u. Schneider G., Flora der Centralkarpathen, etc. II, Leipzig 1891, str. 228.
6. Schulz O. E., Cruciferae-Draba et Erophila (in Engler's Pflanzenreich). Leipzig 1927, IV 105, str. 240.
7. Zapałowicz H., Conspectus florae Galiciae criticus (pars XXV). Rozpr. Wydz. Mat. Przyr. PAU. Ser. III. 12 B, Kraków 1912, str. 235—6.

Zusammenfassung

Auf einem Ausflug im Jahre 1938 entdeckte ich in der Hohen Tatra einige neue Standorte von Pflanzen, u. zwar:

1. *Draba dubia* Suter var. *angustata* (Zapał.) O. E. Schulz. Diese seltene Pflanze war bisher nur von der slowakischen Seite bekannt, wo man sie in der Bielitzer Tatra am Szalony Wierch (Huljak, Kuegler), am Bujaczy (Nyárády E. G.) und auf der Holica (Kotula, Krupa) und auch im Wielicka-Tale (A. W. Scherfel 6), sowie im Kaltwassertale (2) fand. Zu diesen Standorten fügt Györffy (2) noch einen von ihm entdeckten hinzu, welcher sich auf den steilen weissen Felsen der Płaczliwa Skala befindet, die gegen die Zadnie Koperszady in 1800—20 m abfällt. Der von mir gefundene Standort befindet sich 1790 m hoch in den Spalten der Granitfelsen, welche steil gegen den Schwarzen See (Czarny Staw) über dem Meerauge (Morskie Oko), auf den Westhängen des Passes zwischen dem Žabi Szczyt Wyżny und dem Žabi Szczyt Niżny abfallen. Die gefundene *Draba dubia* kommt hier zusammen mit folgenden Pflanzen vor: *Salix reticulata* L., *Silene acaulis* L. ssp. *pannonica* Vierh., *Ranunculus alpestris* L., *Campanula Kladniana* Schur, *Carex sempervirens* Vill., *Leontodon pseudotaraxaci* Schur, *Saxifraga aizoides* L. und *S. androsacea* L. Etwas niedriger wächst auf den Rasenplätzen *Callianthemum rutaefolium* Rchb.

2. *Draba carinthiaca* Hoppe wächst nach Györffy (2) auf den Jatki Zadnie unter der Gemsenhöhle auf Kalkfelsenwänden mit Südexposition, sowie auf der Płaczliwa Skala, 1820 m hoch. Der von mir entdeckte Standort befindet sich hart an der Grenze Polens auf der slowakischen Seite, auf südöstlich exponierten Felsen oberhalb der Raczkowy Seen, unter dem Pass zwischen der Kończysta

und dem Jarząbczy Wierch, in 1990 m Höhe. Hier fand ich auch den schon von den Raczkowy Seen (5) erwähnten Fundort.

3. *Artemisia petrosa* (Baumg.) Jan. auf benachbarten Felsen, 1995 m hoch, in ganz wenigen Exemplaren auf schwer zugänglichen Felsbänken.

4. *Pinus silvestris* L. Die höchsten Standorte der Kiefer wurden von Fekete und Blattny vom Ziegenstein mit 1465 m (1) angegeben. Auf einem Ausflug auf den Bobrowiec fand ich auf dem Ostrücken, der gegen die Chochołowskie Mnichy zu verläuft, inmitten einer kleinen Gruppe niedrigen Knieholzes, ein gut entwickeltes, 1,5 m hohes Exemplar. Es ist dies wahrscheinlich der höchste, bisher in der Hohen Tatra bekannte Standort, da er 1570 m hoch auf Kalkfelsen liegt.

5. *Juncus squarrosus* L. Einzelne Exemplare, höchstwahrscheinlich verschleppt, in einer Höhe von 1160—80 m, an dem Bach, der vom Bobrowiecki-Pass auf die Chochołowska-Alm fliesst, 931 m (4) bekannt, sowie von dem Ort „zwischen den Wäldern unter der Brestova“ 980 m (3).

Auf dem Bobrowiecki-Pass, in einer Höhe von 1369 m befindet sich ein kleines Quellgebiet, wo folgende Arten vorkommen:

6. *Juncus alpinus* Vill. (Den höchsten bisher bekannten Standort gab Kotula [4, S. 69] aus dem Jamnicki-Tale, 1146 m hoch an).

7. *Blysmus compressus* Panz. (Der höchste bisher bekannte Standort aus 1351 m Höhe am Fuss der Ścienka — 4, S. 89).

8. *Heleocharis pauciflora* (Lighth.) Lk. (Am höchsten bisher am Białym unterhalb des Giewont, in 919 m gefunden — 4, S. 89).

9. *Sagina nodosa* Fenzl. bisher im Chochołowska-Tale in 943 m gefunden (4, S. 86). Zusammen mit diesen 4 erwähnten Pflanzen wächst auch *Carex Oederi* Retz., welche hier den höchsten Standort der westlichen Tatra erreicht (auf der Łysanka [4, S. 52] wächst sie um 15 m höher).

10. *Carum Carvi* L. fand ich am Südwesthange der Žar, in einem schütteren Fichtenwald, 1430 m hoch. Es ist dies der höchste Standort dieser Pflanze in der West-Tatra.

Institut für Systematik und Morphologie der Pflanzen der Jan Kazimierz Universität in Lwów (Polen).